

Kunsthotspot Istanbul

Istanbul is meer dan alleen maar 'oud, Byzantijns en oriëntaals'. Ook als het gaat om musea. Vooral op het terrein van eigentijdse beeldende kunst, zowel Turks als internationaal, heeft de stad een serieuze inhaalslag gemaakt.



FOTO: CORBIS

Lezersaanbieding

Speciaal voor de lezers van *Arts en Auto* stelde Arke een arrangement samen naar Istanbul. U logeert in hotel Avicenna, een middenklasse hotelletje gevestigd in een gerenoveerd, houten 19de-eeuws gebouw, niet ver van de Blauwe Moskee en de Hagia Sophia. De kamers zijn klein maar sfeervol ingericht. Het arrangement is inclusief o.a. uw retourvlucht naar Istanbul, luchthavenbelastingen, 2 overnachtingen met ontbijt en het reisgidsje *100% Istanbul*.

Prijs vanaf € 256,- p.p. Let op: deze vanafprijs is beperkt beschikbaar en gebaseerd op vluchten per Turkish Airlines met vertrek op maandag, donderdag en zaterdag vanaf Rotterdam in de periode van 1 t/m 27 februari. Voor alle overige prijzen, andere airlines/luchthavens, zie arke.nl/artsenauto



Een bezoek aan Istanbul is niet compleet zonder een bezoek aan die grote historische attracties waarvan de meeste mensen de namen al op voorhand kennen. De Blauwe Moskee/Sultan Ahmetmoskee, de Hagia Sophia, het Topkapi Paleis: alle drie in de wijk Sultanahmet, in het oudste deel van de stad. In Sultanahmet bevinden zich veel toeristenhotels en zijn veel musea op loopafstand. Inclusief twee minder internationaal bekende: het Museum voor Turkse en Islamitische kunst bij het Hippodroom-plein en, in de schaduw van de Blauwe Moskee, het Mozaïek Museum. Allebei erg de moeite waard, en zonder de wachtrijen waar je rekening mee moet houden bij 'de grote drie'.

Maar de miljoenenstad aan de Bosporus heeft veel meer te bieden als het gaat om kunst. De afgelopen twee decennia maakte Turkije niet alleen een grote inhaalslag in economie en welvaart, maar ook in (eigentijdse) beeldende kunst. Vooral in Istanbul verzezen nieuwe musea, expositieruimtes en galeries.

Mondain

Die nieuwe kunst zit allemaal in het stadsdeel aan de andere kant van de Gouden Hoorn, waar u komt door vanuit Sultanahmet de beroemde Galatabrug over te steken. Hier vindt u moderne, 19de-eeuwse wijken met fraaie appartementsbouw die aan een stad als Parijs doet denken, net als het winkelaanbod in luxeproducten en mode. Dit is het mondaine Istanbul, met wijken als Beyoglu en Nisantasi.

Beyoglu is ook de uitgaanswijk van Istanbul, met als kloppend hart Istiklal Cadessi, de autovrije winkelstraat met dat bekende oude trammetje dat doorrijdt tot aan het Taksim-plein. Direct al aan Istiklal Cadessi zelf zitten een paar goed verzorgde ruimtes met gratis wisselende tentoonstellingen van eigentijdse kunst, zowel Turkse als internationale. Die worden gefinancierd met particulier geld van banken en grootbedrijven. Want juist die vormen in Turkije de sponsor-steunpilaren van eigentijdse kunst. En die kiezen ook hiermee voor een meer westers, liberaal en internationaal georiënteerde grondhouding dan de conservatief-islamitische regering van president Erdogan.

Wandelend over Istiklal Cadessi passeert u de expositiecentra Arter van de stichting van zakenfamilie Koç, op straatnummer 211; Salt van Garanti Bank, op nummer 136 en het cultureel centrum van Yapi Kredi bank, op nummer 70.

Het hart van Istanbul's hedendaagse kunstwereld is Istanbul Modern, in de wijk Tophane langs de kade van de Bosporus. Ook dit museum, dat werd geopend in 2004, drijft op stichtingen van grote zakenfamilies en particuliere bedrijven. De vaste collectie geeft een overzicht van de Turkse beeldende kunst vanaf de 19de eeuw, met veel duidelijk zichtbare invloeden uit vooral West-Europa.

Eigentijdse kunst

Istanbul Modern brengt ook tijdelijke exposities uit binnen- en buitenland. En kan een bijzondere locatie zijn om te lunchen of te dineren, vanwege het grandioze uitzicht op de paleizen, moskeeën en minaretten in Sultanahmet aan de overkant van het water. Kán – want regelmatig wordt dit uitzicht ontnomen door cruiseschepen die hier afmeren.

Helemaal zeker van een fantastisch uitzicht, op het drukste gedeelte van de Bosporus met de dag en nacht voortgaande internationale scheepvaart, bent u in Museum Sakıp Sabancı, eigendom van een rijke zakenfamilie, open sinds 2002. In een oud stadspaleis, tegen een heuvel aan gebouwd en omringd door een prachtige tuin, wordt hier een eigen collectie getoond van oude Ottomaanse kunst, met ook veel kalligrafie en boekdruk. Maar er zijn ook tijdelijke exposities van eigentijdse kunst, met in recente jaren grote namen als Sophie Calle uit Frankrijk en Anish Kapoor uit Londen. En het museum heeft een uitstekend restaurant, inclusief idyllisch buitenterras met dat fabuleuze panorama op niet alleen de Bosporus, maar ook op – aan de overkant – het Aziatische deel van Istanbul.

Wilt u nóg meer eigentijdse kunst zien, neem dan een taxi naar het Elgiz Museum of Contemporary Art in de levendige zakenwijk Maslak. Architect Can Elgiz en zijn vrouw Sevda exposeren hier sinds 2001 hun uitgebreide collectie van Turkse en internationale kunst.

En bent u deze herfst al in Istanbul, dan is er tot 1 november de Istanbul Biënnale. Voor de 14de keer alweer, met een programma dat er veelbelovend uitziet. Het thema luidt 'Saltwater', met kunstwerken en installaties op meer dan dertig locaties, niet alleen aan beide oevers van de Bosporus maar ook op (en onder, wordt beloofd) het water zelf. Ze zijn vaak wat 'intellectueel', dit soort internationale kunstbiënnales. Maar bieden vaak topkwaliteit-kunst en vormen bovendien een mooie reden om een vreemde stad te zien op locaties buiten de gangbare toeristische circuits. <



Restaurant Istanbul Modern



FOTO: CORBIS



FOTO: TURKS VERKEERBUREAU/THIJS HESLENFELD



FOTO: ISTANBUL MODERN/MURAT GERMEN

Voor Pamuk-liefhebbers
Het Museum of Innocence is geen echt kunstmuseum, maar wel een must voor de liefhebbers van het werk van de Turkse schrijver Orhan Pamuk (en dan vooral van diens roman *Het museum van de onschuld* uit 2009). De hoofdpersoon uit dit verhaal, dat zich afspeelt in het Istanbul van de jaren zeventig, bouwt een speciaal museum voor de jonge vrouw die het object is van zijn onmogelijke liefde. Pamuk zelf opende in 2012 het bijbehorende museum dat natuurlijk nog steeds 'fictie' is, maar dat wel een échte collectie heeft, zoals in zijn boek beschreven. Wanneer u vanaf Istiklal Cadessi door de smalle, steile straten van Çukurcuma de juiste wandelroute omlaag kiest, richting Istanbul Modern aan de Bosporus, komt u er langs.



FOTO: PANOS PICTURES/MARK HENLEY/HH